

Nr 57

Av herr **Hægglom m. fl.**, om särskilt stöd åt jordbrukare i av sommartorkan under 1959 drabbade områden.

Den försämring av jordbrukets ekonomiska läge som förorsakats av den exceptionellt låga nederbörden sommaren 1959 har av jordbruksnämnden beräknats uppgå till 152 milj. kronor. Denna beräkning har lämnats utan erinran av jordbruksorganisationernas förhandlingsdelegation. Då jordbruksavtalets s. k. 4-procentsregel utlöser statliga stödåtgärder först vid en försämring överstigande 175 milj. kronor, har nämnda regel ej kunnat åberopas för vidtagande av stödåtgärder för de av torkan hårdast drabbade jordbruksområdena. Sådana lokalt begränsade stödåtgärder har dock upprepade gånger förekommit vid tidigare skördekatastrofer.

Jordbruksorganisationernas förhandlingsdelegerade har också påkallat ett utnyttjande av de möjligheter till lindring i återbetalningsvillkoren för tidigare erhållna stödlån, som beslutades av 1958 års riksdag. Erinringar om dessa bestämmelser har också utgått till riksbankens kontor.

Jordbruksnämnden har vidare på förhandlingsdelegationens uppmaning för att erhålla material för ytterligare överväganden verkställt en kartläggning av den omfattning torkans skadegörelse haft inom de drabbade områdena. Förhandlingsdelegationen har sedan haft för avsikt att med jordbruksnämnden diskutera speciella hjälpåtgärder för de hårdast drabbade jordbruksområdena. Därvid har framförts tanken att använda de avgiftsmedel som finns kvar sedan sistförflutna treårsavtalsperiod. Avgifterna har erlagts av jordbrukarna, varför det med fog kan göras gällande, att det är jordbrukarnas pengar. Användningen till det ena eller andra ändamålet är dock beroende av Kungl. Maj:ts avgörande. Vi vågar förutsätta att Kungl. Maj:t ställer sig positiv till deras användning för nu avsett ändamål. Det torde bero på Kungl. Maj:ts eget ståndpunktstagande, om riksdagen skall informeras eller höras därom.

Då det gäller skördeskadehjälp åt jordbruket kommer naturligtvis också in i bilden den avsättning på 100 milj. kronor som avsatts till en särskild skördeskadefond enligt beslut av 1956 års riksdag. Då denna fond enligt riksdagsbeslutet är avsedd att användas som grundfond i ett planerat system för reglering av skördeskador, kan inte medel ur denna fond utan ändring av riksdagens beslut användas i nuvarande situation, då något skördeskadeförsäkringssystem inte är genomfört.

Vi anser för vår del, att frågan om hjälp till av torkan drabbade jordbruksområden bör lösas genom förhandlingar mellan jordbruksnämnden och jordbruksorganisationernas förhandlingsdelegation. Vi hyser också odelat förtroende för förhandlingsdelegationen som talesman för jordbrukarna. Då emellertid ett negativt resultat av förhandlingsdelegationens åtgöranden skulle kunna föranleda att riksdagen blir helt ställd utan möjlighet att påverka frågans slutliga avgörande, har vi genom vår motion velat hålla en sådan utväg öppen för riksdagen.

Vi hemställer därför,

att riksdagen begär, att Kungl. Maj:t vidtar åtgärder för att bereda särskilt stöd åt jordbrukare i de av 1959 års sommartorka drabbade jordbruksområdena, och i den mån riksdagens medverkan därvid är behövlig förelägger riksdagen förslag därom.

Stockholm den 20 januari 1960

Einar Hægglom

Jöns Nilsson

Sven Svensson

i Bästekille

i Krokstorp

Nils Agerberg

Carl Eric Hedin

Eric Nilsson

i Svalöv

Hans Wachtmeister

Carl Östlund

Fredrik-Adolf Hamilton

Carl-Vilh. Lothigius

Gösta Darlin